

Stajerc

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem posloppju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

ev. 18.

V Ptuj v nedeljo dne 6. septembra 1903.

IV. letnik.

Zborovanje v Spodnji Polskavi.

Kakor je bilo pričakovati, obnesel se je takozvani polski shod v Spodnji Polskavi v nedeljo dne 23. avgusta t. l. prav klaverno, seveda glede tistih, ki so ga napovedali. Kmetje so slutili, da bode ta shod, kakor je vse, kar počenjajo takozvani prvaki slovenskega kmetstva in njih črni bratje, sama hujskarija, zato se obče niso vdeležili tega shoda, izvzemši nekaterih, ki so prišli na število. Kmetje, to sicer moramo obsojati, naša želja bi bila, da bi se takih shodov vdeležili vsi kmetje dotičnega kraja in to radi tega, da vendar enkrat sprevideli, kaj namerava z našim kmetstvom prvaško-dohatarska stranka.

Toda k shodu! Govorila sta „slovenska“ poslanca Robič in Roškar ter mladi dohtar Kukovec.

Glede tega shoda smo dobili več dopisov, vsaki dopisov je poln ogorčenja, poln pravične jeze kmetov in obrtnikov napram tem govornikom. Seveda so ti govorniki gromeli tudi proti našemu listu, da ne bomo jim na njihovo izzivanje nikakor odprimali, ker je naš list kmetu uže predobro znan in vsakdo tudi že lahko sprevidel, zakaj meče naš list, bodisi stari ali mladi dohtarček, bodisi tolsti klerikalček blato po njem. Danes hočemo govoriti samo par besed o krivici, katero želijo ti prireditelji takih shodov kmečkemu ljudstvu. Robič in Roškar sta zborovalcem razložila, da se nista ničesar za nje storila. Njuni govor se je končal seveda bolj okoli narodne politike, kakor pa k gospodarstvene, vendar pa sta se precej izogibala hujskarije in šuntarije, kar bi seveda bilo hvaležno, ako bi bila to storila iz svojega prepričanja,

toda storila sta to samo radi tega, ker sta dobro znala, da bode v hujskariji in šuntariji tretji govornik, dohtar Kukovec, dosegel vrhunec, da se bode v tem pokazal pravega mojstra.

Klerikalni mariborski listič piše o tem govoru: „Sedaj pa se je nemir začel! Gospod doktor Kukovec stopi na oder in začne navzočim „Štajercem“ privržencem in nemškutarjem, kateri so prišli na komando tujcev iz Pragerskega, da bi delali nemir pri shodu, prav grenke resnice v obraz očitati.“

No, pa si oglejmo malo te „grenke resnice“, slišimo, kako so bile sprejete od navzočih poštenih kmetov in obrtnikov.

Kukovec zakliče: „Proč z nemškim poukom v slovenskih šolah, proč z nemškimi šolami, proč z nemčurji, iz vsakega slovenskega otroka, kateri običe nemško šolo, postane falot, potepuh, lump!“

Tako je govoril Kukovec. In kaj mu je na to odgovoril neki gospodar iz Zgornje Polskave?

Gospodar je rekel: „No, ako je res tako, ako postane iz vsakega slovenskega otroka, kateri je obiskal nemško šolo, ali pa šolo z nemškim podukom, lump, kaj pa ste potem vi gospod doktor, ki ste, kot sin slovenskih starišev bili tudi v nemških šolah?“

Nadalje dostavimo mi: Ako je res, da postane iz slovenskega otroka, ki je obiskal nemško šolo lump, potepuh, falot, potem so vsi slovenski dohtarji sami lumpi, vsi slovenski duhovniki sami faloti, zastopniki takozvane slovenske inteligence sami potepuhi, ker vsi, vsi ti so dobili svojo izobrazbo s pomočjo jezika, velikega našega sosedčkega naroda, s pomočjo šol z nemškim podukom!

Ali še veš dohtar Kukovec, kaj ti je kmet zaklical, ko si tako gromel proti nemškemu poduku? No, hočemo ti pomagati, da si tvoje itak preveč rabljene butice ne bodeš trudil! Kmet ti je na tem shodu zaklical velepomembne besede: **„Ti dohtar, kaj nas bodeš ti učil? Ako ti ne bi bil obiskoval šole z nemškim podukom, ti bi bil sedaj za hlapca, nikdar pa za dohtarja!“**

Toda tudi jako učen je dohtar Kukovec! Zaklical je med drugim tudi — sevé brez vse baharije (!) — te le besede: „J a z p a z n a m s e d e m š p r a h!“

Kmet pa mu reče na to: „Dobro, ako jih znate, naučili ste se jih s pomočjo nemškega jezika in vi lahko živite od tega znanja, mi pa se moramo preživeti s pomočjo naših žuljevih rok, zakaj pa nam potem branite znanje drugih jezikov?“

Da, tudi jako olikan je gospod dohtar Kukovec! Izrekel je med drugim tudi te le besede: „Ako bode jutri srečali kakega nemčurja, pljunite na njega!“

K temu ne bodemo ničesar pripomnili, toda mislimo, da je človek, kateri veli, da bi se morali ljudje, ako se srečajo, iz zgolj političnega sovraštva pozdravljati s tem, da pljune eden na družega — slabši, kakor najzadnji gorski pastir.

In župnik iz Spodnje Poskave velečastiti gosp. Heber?

Ta gospod je pokazal, da ga nikakor zastonj ne ljubijo njegovi farani in vsi drugi, ki ga poznajo. Ko je videl, kako nastopajo prvaki — je odišel, češ, teh reči nočem in ne morem poslušati!

Čast Vam, častiti gospod župnik!

A drugačni pa so bili nekteri drugi!

Ti gospod Pogorelec Matevž, zakaj pa ne prodajaš svoje vode samo slovenskim prebivalcem na Pragarskem? Kaj ne, nemški groši so ti dobri, zato pa znaš tudi tako regimentno po Nemcih udrihati!

Ogoljufan hudobec.

V dobrih starih časih je živel kovač, ki je bil razun svojih desetih otrok vse dolžan. Zato so mu neusmiljeni upniki sklenili prodati hišo, živino, pohištvo in druge reči.

Ko je nato v nedeljo zjutraj pred cerkvijo boben zapel:

Brbombrbo, brbombrbo,

Kovaču vse prodano bo,

javkala je njegova žena, jokala njegova deca, da bi se je usmilil še trd kamen; pa žlahta, čeravno je imela pod palcem, ni mu hotela pomagati, bila je trša od gorskih skal.

Dan licitacije se je bližal, bližal, toda pomoči ni bilo od nikoder. Kovaču je hotelo počiti srce od same žalosti, tako ga je nadloga tlačila. Ni mogel več gledati otožnih obrazov družine, zbežal je v temni gozd, privezal na močno bukovo vejo vrv (štrik), da bi si končal življenje.

Tu stopi pred njega lovec v zeleni obleki in z dolgim petelinovim peresom za klobukom ter mu zakliče: „Kaj počenjaš neumni krt? Obesiti se hočeš

Matevžek, Matevžek, kaj bode, ako ne bode Nemeč več hotel tvoje vode piti?

Toda gotova istina je, da bode ostala Zgornja in Spodnja Polskava na svetu, gotova istina je, da se Pragersko ne bode pogreznilo, čeprav „Kristin virt“ ne ve, kaj tu in tam na kakem shodu počenja. Ali ga ni sram, njega, ki Kristusa nosi, ali ne ve, kako bi stradal, ako ne bi bilo nemških grošev?

Dragotin Hrastnik, zakaj pa ti jemlješ kaj naših nemške groše? Zakaj pa stoji tvoja vila na Pragarskem, ako so ti „nemčurji“ zares tako hudobni?

Jurist Sagadin, ali veš, kdo ti je dajal hrano v Mariboru? Bolje bi bilo, ako bi učil svojega brata.

In ti posojilnični gostilničar iz Slovenje Bistrice? Vsi, vsi od prvega do zadnjega, kateri ste hoteli na Spodnji Polskavi dne 23. p. m. kmete iz okolice spraviti pod svoj jarem, vsi ste se grozno opekli.

Ljudstvo noče vaših hujskarij, ljudstvo noče vašega hinavstva, ker je prepametno!

In rezolucije? Vse so skovane po enem in istem kopitu, iz vsake donijo znane besede: „Tvoji kmeti jim!“ Enoglasno so bile sprejete, toda samo od tistih, ki so jih sestavili.

Brezkončna, nepopisna je bedarija, s katero va kmete hočejo nekateri voditi za nos.

Kmetje, kjerkoli bodejo zopet nastopili na ljudskih shodih tako zvani prvaki slovenskega ljudstva, pokažite jim vaše misli o njihovih govorih tako odločno, kakor se je to zgodilo v Spodnji Polskavi.

Celjski okrajni zastop.

V petek dne 21. p. m. se je vršila seja celjskega okrajnega zastopa. V tej seji je poročal dohtar Serner, kateri je iz golj „ljubezni“ do slovenskega kmeta postal iz ubogega slovenskega dijaka v malo letih

zavoljo revščine, pod tvojimi nogami pa leži srebro in zlato!“

Mojster pogleda na tla in zapazi resnično mnogo praprotjo ležati veliko zlatov, popolnoma novih in lepo bliščečih. Oj, kako je svetlo zlato siromaka odločno! Hitro je skočil z drevesa in hotel denarje priti brati.

„Oho, ne tako hitro!“ rekel je zeleni, „to zlato je moje. Če ga hočeš imeti, moraš mi zapisati svojo dušo.“

Zdaj je padlo kovaču srce v hlače, kajti spoznal je, da stoji pred njim sam peklenščak. A spomnil se je v tem trenutku revščine, ki tare njegovo ljubo družino in jel se je jokati in hudobca prositi za pomoč. — „Oh milostljivi gospod vrage!“ zdihoval siromak, „saj ne potrebujem vsega! Če bi le četrtina od tega denarja imel, lakko bi poplačal dolgove, ki bi mi še nekaj ostalo!“

„Mi je tudi prav“, dene nato hudobec, „vzame toraj, koliko potrebuješ! Čez sedem let lahko pridobiš po ostalo zlato, ali mi razodeneš kako željo, kateri ti moram izpolniti, potem je vse poravnano.“

Ko sta pogodbo (kontrakt), kakor je v navadi

koraj milijoner, kako brez skrbi je lahko tajnik okrajnega zastopa skrbel za svoj žep, ker je bil ravno poštenjak od pet do glave zvest in dober prijatelj vseh celjskih takozvanih narodnih voditeljev, vseh celjskih slovenskih dohtarjev.

Največji dosedajni prijatelj vseh dohtarčkov, mamborski „Fihpos“ piše o tem zastopu tako-le:

„Kdo je v zadnjem času bolj škodoval narodni stvari, nego celjski prvaki s svojo nebrižnostjo v okrajnem zastopu celjskem, vsled katere se je posrečilo tajniku okrajnega zastopa, poneveriti velike svote! Vsi polomljeni konzumi, nad katerimi so se tako zgražali, nam niso toliko škodovali! To se mora povedati celjskim prvakom v našem listu v obraz, kajti sicer se jim tega ne upa nihče povedati!“

Oho, kam si pa prišel „Fihpos“? Kaj bodejo prekli tvoji bratci dohtarčki k tem vrsticam? Ali si morda tudi ti že sprevidel, kdo je največji prijatelj meta, si se morda celo poboljšal?

Toda oglejmo si sejo!

Dohtar Sernec je dolgo časa nekaj kvasil. Povedal ni ničesar novega. Ko je začel svojo osebo razmišljati, češ on ni kriv, da se je tako brez brige skregalo za red v zastopu, mu tega sploh nihče ni hotel priti.

Urednik Ambrositsch, nemški ud okrajnega zastopa, se je na povabilo dohtarja Serneca vdeležil te seje, kateri se je postavilo v pravo luč sramotno go-podarjenje slovenske večine, je z ostrimi besedami razčistil celo gospodarstvo celjskega okrajnega zastopa. Kaj hočemo, kolikor nam dopušča prostor, njegov porok ponatistiti, kateri bode gotovo zanimiv za vse celjskega okraja.

Imenovani urednik je govoril približno takole:

„Kar nam je tukaj načelnik zastopa (Sernec) o

pisala s krvjo, preštela sta na mahu ležeče zlate, kovač si je s četrtino napolnil žepe ter se veselo odhajajoč podal domov.

To vam je bilo veselje! Kako so skakali otročiči v radosti, zaslišavši žvenketanje denarja v očetovih rokah! Tudi žena je bila kar iz sebe in ni mogla priti, da ima mož resničen, pravi cesarski denar, kajler se ji ni nalogal, da mu ga je posodil nek star, nevarljiv gospod za celih sedem let.

Koj drugi dan je poplačal oderuške dolgove, potem pa začel delati, kar so mu pripuščale moči. Njegov trud ni bil zastonj, že v kratkem času si je pridobil lepo premoženje. Z vragovim denarjem je bil toraj srečo, ker je bil dober delavec, ter skrben in stidljiv mož.

Pa hitro je prišlo sedmo leto. Naš mojster je ljub svojemu bogastvu postajal zmiraj bolj tih in previden. Niti ljubeznjivost žene, niti ljubkanje otrok ni moglo privabiti na njegov otožni obraz najmanjšega smeha, pač pa je bil od dne do dne bolj in bolj blede.

Ljudje so se čudili njegovi izpremembi in uganjali, kaj mu je. — „E, jetre imate bolane, le verja-

poneverjenju Kosema, tajnika celjskega okrajnega zastopa, povedal, je seveda nepopolno in to radi tega, ker ima celo stvar preiskovalni sodnik v rokah. Toda kakor ima vse, kar počenja dohtar Sernec, na sebi znak velike nesebičnosti, bile so sedajne njegove razprave tudi take. Doktor Sernec še ni, kakor se mi zdi, nikakor prišel do spoznanja, v koliki meri je bil on sam odgovoren in zavezan s svojo osebo.

O zadevi Kozema človek najložje sodi, ako si malo bolj natanko ogleda vzgled, povzročen v letu 1889 od doktorja Serneca, doktorja Dečka in Baša. V oktobru leta 1889 so se lahko čitali v slovenskih časopisih članki, v katerih se je v enomer govorilo o „velikih goljufijah“, katere so se vršile v celjskem okrajnem zastopu, kateri je bil tedaj v nemških rokah. Pri neki obravnavi pred par meseci je doktor Sernec sam pripoznal, da je bil on pisatelj takih in enakih člankov. Prvi izmed teh člankov se je glasil nekako tako-le: „Novi okrajni odbor je prišel pri pregledu računov koncem leta 1888 in pri prevdanku za leto 1889 velikim goljufijam v okrajni blagajnici na sled, katere so se vršile za časa prejšnjega okrajnega zastopa. Radi tega sestavljena komisija okrajnega odbora je toraj odločila, da se da cela stvar c. kr. okrajni sodnji v roke.“

Okrajni zastop, katerega je doktor Sernec stem člankom sumničil, je zastop Stigerja. Sedaj se pečamo mi in tudi preiskovalni sodnik z zastopom Serneca, Dečka in Kosema. Razložek med tema dvema zastopoma je ta, da so bile „velike goljufije“ v zastopu leta 1889, toraj v zastopu Nemca Stigerja popolnoma izmišljene, da se je tedaj preganjal nedolžen nemški uradnik tako dolgo, da si je sam končal življenje, med tem ko bode prišel sedajni zastop v kratkem pred javne sodnike. V letu 1889 je pisal doktor Sernec približno sledeče: „No, čas sodbe je prišel,

mite mi,“ čebjala je stara Culovka ter prigovarjala kovaču, naj gre k zdravniku. Druga tercijska je zopet menila, da je zagovorjen; vsled tega bi bilo najbolje, pustiti se blagosloviti od kacega pobožnega misijonarja.

In bil je za pomoč res zadnji čas. Teža mlin-skega kamena je noč in dan stiskala njegovo srce, da ni mogel več delati in mirno misliti. Ker je odložil kladivo, imel je še več časa za premišljevanje, kar je njegovo stanje še shujšalo.

Slednjič mu je nekdo svetoval, naj se poda na goro v gozd k puščavniku prosit pomoči. Ta sveti mož je znal mnogokaj, česar drugim ni bilo mogoče storiti; odganjal je muro, ki je v tihih nočeh sesala trudne ljudi, ozdravil krave, katere so kri dojile, napodil hudobca, ako je koga obsedel itd. Tudi je rad pomagal vsakemu človeku z dobrim svetom.

Kovač je ubogal, podal se na goro in odkrito-srčno povedal mogočnemu možu vzrok svoje nesreče. Starec je zamišljeno majal plešasto glavo in čez nekaj časa rekel: „To je sitna stvar! Zdaj vam ne vem ničesar svetovati. Pridite jutri zopet, morebiti mi pride po noči kaj primernega na misel.“

čas sodbe za sovražnike celjskega mesta, kateri so polni napuha, kateri se odpovejo, samo da dosežejo svoj namen, vsaki časti, vsem postavam omike — dan sodbe je prišel, kateri bode strogo ločil pravične od nepravilnih.

Dovolite mi, da tukaj izrazim gospodu doktorju in njegovi profetični zmožnosti svoje občudovanje, ker je že pred 14 leti vse naprej vedel.

Toda nikakor tako dobro ni obsodil notar Baš tedajnih razmer. On je pisal dne 30. oktobra 1889 v tedajnem listu 'Presse' tako-le: 'To dejstvo dokaže, da je bila menjava v okrajnem zastopu okraju jako koristna.'

Gospodom, kateri so vodje te tako 'grozno koristne' nove večine, je bilo tedaj nekaj sameumevnega, da ni bilo treba tirjati zagovora od uradnika za 'goljufije' v političnem in materijalnem oziru, temveč od njegovih neposrednih višjih. — Sevè, toraj tudi meni ne morete zabraniti, da se postavim tudi jaz sedaj na isto stališče.

Koliko je Kosem pokradel, to bode pokazala sodnijska preiskava, toda to vendarle mislim, da je sameumevno, da bode moral doktor Sernec kot načelnik zastopa in kot blagajnik, svoto, katero je Kosem tako neukretno ukradel — govori se, da znese 57.000 kron — plačati iz svojega žepa in da bode moral, ako Sernec ne bi mogel vsega iz svojega pokriti, daljni ostanek ukradene svote doktor Dečko, kot podpredsednik, plačati.

Tema dvema gospodoma in drugim članom večine v okrajnem zastopu celjskem, kateri so s Kosemom vedno tako prijateljsko občevali, gotovo ni bila prikrita nenavadna potrata denarja od

Drugo jutro je mojster zopet korakal proti puščavnikovi kočici. Puščavnik je že stal pred vratmi in mu razodel, da še ničesar ne ve, in da naj zato še enkrat pride.

Z veliko težavo se je prihodnjega dne zopet vlekel proti stanovanju čudodelnikovemu. Sveti mož je še stal pred durmi, a tokrat se je veselo smehljal in mu kimal, naj se požuri. Seveda, zdaj je kovač skakljal po bregu kakor mlada srna.

Ko se je malo oddahnil, pogledal je samotar pazljivo na vse strani, če ju nihče ne posluša in vprašal tiho: „Imate li v vašem mestu kaj hudih žensk?“

„Oj, teh nam ne manjka!“ odvrne mojster.

„Katera izmed vseh pa je najhujša?“ vpraša starec dalje.

Tu imenuje kovač ženo advokata Grabeža ter pripoveduje o njej, kar je že učinila. Povedal je veliko slabega, a nič dobrega, toda samotarec je še vedno majal z glavo, kakor bi hotel reči ni še prava.

Še le, ko je dejal, da je Grabežovko izredil njen bogati stric poslanec in župnik Milendovšek, bil je starec zadovoljen in je rekel: „Tako, tako! Mislim, da bo dobra.“ Potem mu je tiho na uho zašepetal, kaj naj od zelenega zahteva, da se izmuzne iz njegovih krempljev.

(Konec sledi.)

strani Kosema, kako to, da jim ni zbudila nikakega suma? Njim, katerim je Kosem tako čudne stvari svojega privatnega življenja razodel, njim, katerim je bilo znano, da je Kosem žugal svoji lastni ženi revolverjem v roki, njim, kateri so vedeli, zakaj je moral Kosem odložiti službo občinskega tajnika v okolici Celja. Ti gospodje so dobro poznali Kosemove dohodke, kako to, da se jim ni vsilila misel, od kod dobiva ta mož veseljak toliko denarja?

Ko so se poslali od c. kr. davčnega urada leta 1894, v katerih je bila zabilježena svota, ki se je zastopu izplačala, tedaj bi bil pač moral sameumevno doktor Sernec ali pa njegov namestnik imeti toliko skrbi, da bi bil pogledal, ali so ti znezki tudi enaki vsem tistim, kakor jih je Kosem njemu (Sernecu) kot blagajniku, izročil. Ako bi bila ta dva gospoda to svojo dolžnost izpolnila, potem ne bi bilo mogoče, da bi bil Kosem že od leta 1894. svoje goljufije izvrševal. Uradnih letnih izkazov Kosem vendarle ni mogel ponarejati in njih smoter je brez vse dvombe bil ta, da bi se odgovornim funkcionerjem delo olajšalo.

Draga gospoda, sedaj je seveda sredstvo izgovarjanja na spretnost, s katero je baje Kosem goljufal, jako prilično, toda ne bode se vam posrečilo, da bi stem vašo odgovornost zmanjšali ali pa dokazali, da je sploh dvomljivo, ako ste vi odgovorni ali ne.

Nato razlaga govornik g. urednik Ambrositsch posojila, ki so se Kozemu dovolila iz pososilnice, kakor smo o njih v našem zadnjem listu pisali in nadaljuje svoj govor na sledeči način:

„In vendar se je izjavil doktor Sernec v ravno istem času napram deželnemu odboru, da je vse pokrito. Vrednost Kosemove hiše seve nikakor ne zadostuje, da bi se pokrila ves dolg, ker polovica te vrednosti znaša k večjemu 14 tisoč kron, tem nasprotno pa je obremenjeno to posestvo z 22 tisoči kron. Je-li doktor Sernec že tedaj mislil na poravnanje dolga iz lastnega svojega žepa?“

Sicer pa se mora povdarjati, da se je g. doktor Sernec, malo časa pred tem, ko je moral Kosem pod ključ javno izrazil, naj bi se vendarle občinstvo pomirilo, češ, da ima on ključ od blagajne (kase) ...

Draga gospoda, cela stvar tajnika celjskega okrajnega zastopa Kosema popolnoma jasno dokazuje, da niso možje voditelji danajsne večine tega zastopa nikakor sposobni, da bi okrajno premoženje, kojega dobra polovica prihaja iz nemških rok, vestno in sigurno oskrbovali. Čas okrajnega zastopstva pod voditeljstvom Sernec-Dečko je dosegel moraličen bankrot in iz tega sledi, da niso ti gospodje nikakor sposobni, da bi sedeli na mestu javnega zaupanja, kar se je od nemške strani že zdavnej trdilo.

Ako gradijo ceste, da se s tem povzdigne vrednost privatnih posestev, ako tiste ceste, katere služijo splošni porabi brezbrizno zanemarjajo, ako okrajni denar porabijo za enostranske politične agitacije, potem je to naravnost korupcija! Ako pa jim ni bilo mogoče boljše vsega v redu imeti, tako, da je lahko tajnik okrajnega zastopa brez vse skrbi skoraj da

10 let iz okrajne blagajne (kase) kradel, s tem ukradenim denarjem razkošno živel, si hiše zidal, potem ni dovolj, da imenujemo vse to korupcijo, temveč vsi tisti, kateri plačujejo davek (štibro), zahtevajo odločno, da se ukradeni denar blagajni od odgovornih voditeljev okrajnega zastopa povrne!" —

Tako je govoril urednik Ambrositsch — med splošnim odobravanjem, seveda nikakor ne dohtarja Šerneca in Dečka. Kar sta mu ta na to odgovorila, ni bilo vredno piškavega oreha; poslanec in kanonik doktor Gregorec, kateri še vendar ima nekaj več srca za svoje ljudstvo, je povedal nekaj vseskozi zanimivega. Razlagal je, da se boji kmečko ljudstvo posledkov, goljufije Kosema in da pričakuje — pač s polno pravico, da se bodejo okrajni dokladi zopet povikšali, to je, da bode treba zopet več zdatnih plačil iz kmečkih, že itak praznih žepov. Seveda zahteva Gregorec pojasnenje v slovenskih časopisih, toda kmetje, lahko si mislite, kako je to pojasnenje posebno v celjski takozvani slovenski žabi, ki nosi visokoleteče ime „Domovina“, koje zahrbtniki so celjski prvaki, upadlo.

Da, kmetje, ako se že „Fihposu“, kateri vendar ne čuti niti kapljice ljubezni do kmeta, zdi cela stvar prave vredna, kakor smo v začetku tega članka doizkazali, potem si lahko od vas vsaki na prstih pričunimo, kako se je ravnalo z vašim krvavo zasluženim denarjem.

Volitve za okrajni zastop celjski se zopet bližajo, volilci, kdo od Vas po razodetju takih razmer ne ve, kako mu bode treba voliti?

Toda o teh volitvah še hočemo govoriti, ako bode dopuščal čas, prihodnjič par besedij!

Gornje-radgonski okraj!

Kmetje, dandanes so za vas težki časi, morda se vam godi, jako slabo! Plačilo vam ni dovolj, dohodkov malo, ali pa skoro nič!

Povrh pa se še vedno trudi farška dohtarska druhal, da bi vas imela še nekaj časa v svojih neusmiljenih krempljih. Tako si tudi prizadeva na vse kriplje, da bi dobila vaš okrajni zastop v svojo last. Do danes niste bili v njihovih rokah, tudi danes naprej ne smete biti!

Kmetje, sploh vsi volilci, ali ne veste, kako se je zgodilo pred kratkim z okrajnim zastopom v Celju, kateri je bil dosežen v rokah takozvanih prvakov? Čitajte naš dotični današnji članek, potem se boste prepričali! Ne dajte se pregovoriti!

Volitve za gornje-radgonski okrajni zastop se bodejo vršile dne 10. in 11. septembra.

Vdeležitie se teh volitev vsi volilci, a volite pa tako, da se ne bodete kesali, da ne bodete spravili vašega lepega okraja v dohtarske roke!

Vaš okraj je imel do sedaj izvrstnega predsednika okrajnega zastopa, Bog daj, da bi ga imel še nadalje! Gospodar Vračko je bil in bode mož za vas, on ni dohtar, on ni farški podrepnik, on je **kmet!**

Vaš okrajni načelnik naj bode, kakor do sedaj

gospodar Vračko.

Volite po svojem prepričanju, ne pa po dohtarskem golažu in po njihovi pijači, ker bodete drugače morali, ako dobijo ti gospodje okraj v svoje takozvane „narodne“ roke, ta golaž in to pijačo, čeprav bode pri volitvi zastonj, pozneje stoterokrat plačati!

Volilci na noge! Kmetje, držite skupaj, ne ozirajte se, ali je ta Nemec ali Slovenec, dohtarčkom pa povejte, da bode te danes volili po njihovem navodilu, kadar bodejo nehali izsesavati slovensko ljudstvo, kadar bodejo nehali nabirati si tisočake od siromakov, kadar bodejo nehali guliti ubogega kmeta!

Spodnje-štajerske novice.

Vpisovanje učencev v mestnih ljudskih in meščanskih šolah se bode vršilo dne 14. in 15. sept. Mi opozarjamo naše bralce, da se morajo vse prošnje za vpisovanje učencev ali učenek, kateri pridejo iz drugih krajev, ki ne spadajo pod dotično mesto, oddati vsaj do 12. septembra. Taki otroci se morajo dati poprej vpisati na domači šoli. Javiti se je poprej pri dotičnem mestnem šolskem svetu in sicer vsaj do 12. septembra ustmeno ali pismeno. Tam se dobe tudi vsa druga pojasnila glede vstopa otrok v imenovane šole.

Porotne obravnave v Mariboru. se pričnejo v pondeljek dne 7. septembra in se bodo zagovarjali dne 7. sept. poštna upraviteljica Marija Wagner od Sv. Barbare pri Mariboru zaradi uradnega poneverjenja in zlorabe uradne oblasti; dne 9. sept. Matija Radih zaradi prestopka npravnosti in Antonija Höbl iz Breznika pri Marenbergu zaradi nameravanega umora svojega moža; dne 10. sept. Anton Urajnik, zaradi tatvine; dne 11. sept. hlapec Franc Mlaker, zaradi uboja.

Zborovanje pri Sv. Lovrencu v Slov. Gor. (Dopis) Tudi Sv. Lovrenc se je osrečil z velikansko maškarako, shod ali zborovanje ali kaj je to vse bilo zad-

njo nedeljo. Naš župnik, nas je pripravljaj na to že teden dni poprej, in sicer na prižnici. Govoril je tako ognjevit, kakor nikdar poprej, ako je bilo treba govoriti o naših grehih in blagostanju naših duš. Pri- peljalo se je toliko „odlične“ gospode, vse „nobel“, da je bilo strah. Voz za vozom je pridrdral, a najbolj vesel pa je bil Koser, kateri si je pri obilno iztočeni pijači marsikatero lepo kronico zaslužil. Nevem, zakaj slovenski trgovci toliko za slovenske kmete plačujejo? Od koder je le neki ta denar? Do ranega jutra se je tako regimentno zborovalo, da je bilo veselje! Pilo in pelo se je na vse kriplje — a ti kmet pa bodi prepričan, da bodeš s takimi shodi, s takimi zboro- vanji, takim popivanjem čisto gotovo rešen tvojih teženj.

Lovrenčan.

Ljutomerški sokoli so pred kratkem pokazali svojo „korajžo“. D v a n a j s t jih je napadlo e n e g a! Tamošnji učitelj nemške šole se je mirno sprehajal s svojo soprogo in z enoletnim svojim otrokom. Kar naenkrat pridrvi k njemu dvanajst junakov in mu zakliče v pozdrav: „Nazdar“! Učitelj, ne vedoč, kaj pomeni ta „pozdrav“, odzdravil je v svojem mater- nem, toraj v nemškem jeziku. Nato ga pograbi eden izmed teh pobalinov na prsih, drugi „junaki“ seveda so prihiteli, ne učitelju, temveč svojemu pobalinskemu tovarišu na pomoč in pričel se je boj, pri katerem so vrgli konečno učitelja v jamo tik ceste in ga na- tepli. Kmetje, kdo od vas še sedaj ne sprevidi, kam meri vso sokolstvo? Proti tem pobalinom se je oddala ovadba pri c. kr. kazenskem sodišču, katero jim bode gotovo do dobrega ohladilo njihovo pre- vročo kri.

Dohtar Dečko obsojen. Dne 27. p. m. se je vr- šila pred celjskim okrajnim sodiščem obravnava proti doktorju Dečku, veleznanemu kmečkemu prijatelju, pri kateri je bil po paragrafu 431 kazenskega za- kona obsojen. Pred kakimi tremi tedni se je peljal dr. Dečko iz svoje vile Livade proti Celju na kolesu. Na cesti v Gaberju je povozil 3-letnega otroka pe- rice Kerk in ga poškodoval tako, da so morali po- zvati k otroku zdravnika. Dohtar Dečko se seveda ni višje brigal za otroka, temveč se hitro odpeljal. Toda spoznali so ga in dne 27. p. m. se je moral radi tega prestopka zagovarjati pred sodnikom, ka- teri ga je spoznal krivega in mu odmeril zaslužno kazn.

Požar. Posestniku Markrapu v Vratislavcih je zgorel mlin. Posestnik je bil zavarovan za 2000 kron, seveda je škoda veliko večja. Kakor se govori, je za- netila ogenj hudobna roka.

Bode morilec Bratuša oproščen? Kakor smo lansko leto poročali, je bil obsojen neki Fr. Bratuša iz Majšberga k smrti na vislicah, ker je bil obdolžen, da je umoril svojo hčerko. Bratuša je bil tudi ob- dolžen, da je nekatere dele umorjenega otroka spekel in potem — snedel. Sedaj se je pa najšla njegova hčerka, o kateri je sam izpovedal, da jo je umoril. Govori se, da se je Bratuša sam tega groznega zlo- čina radi tega obdolžil in ga tudi obstal, ker ni imel s svojo ženo vred ničesar jesti, češ, da ne bode v

kaznilnici vsaj stradal. Seveda se še bode vršila na tega ena obravnava. O tej bomo našim bralcem natančno poročali.

Ljutomerška nemška šola. Čeprav klerikalčki in dohtarčki toliko gromijo proti temu zavodu, vendar vedno bolj in bolj napreduje. Da se lahko ljudstvo prepriča, kar se otroci v tej šoli učé, se bode pri- dila koncem tega šolskega leta razstava vseh nale- in del učencev. To razstavo lahko obiše vsakdo bode radi tega odprta v nedeljo dne 13. septembra. Tudi taki, ki nimajo otrok v tej šoli, naj pride gledat!

Poročilo ptujskega sejma. Ptujski živinski sejem dne 2. t. m. je bil kaj dobro obiskovan. Prignalo je na njega 92 konjev, 1106 glav goveje živine in 574 svinj. Vreme je bilo ugodno, kupčevalo se je prav izvrstno. Bodoči živinski sejem se bode vršil dne 16., svinjski sejem dne 9. septembra.

Dopisi.

Od sv. Jurija ob sčavnici. Gospod urednik, go- tovo Vam je znano, da maček zamijavka in pes za- cvili, ako mu kdo stopi na rep! Našemu kaplanu Bosini je vskipela „sveta“ jeza v srcu, in to zadnjo nedeljo celo na prižnici, (kancelnu) pri božjem opo- vilu zaradi članka v Vašem cenjenem listu, o s- misijono, kateri se je pri nas vršil. Kaj pa hoče ve- dar ta gospodek? Ali morda ni vsaka beseda v „Šta- jercu“ popolnoma resnična? Kaplan, ali zamoreš tajiti? Ali še hočeš več dokazov, o katerih še sedaj nočem javno govoriti? Kaplan, mi ti povemo in te opom- njamo, da bodeš miren, da bodeš opravljal tvojo službo, kakor ti jo tvoj stan predpisuje, drugače ne- jamčimo za to, ali te še bomo mi nadalje z mi- nimi očmi gledali med nami. Mi Jurjevčani nismo n- prepričani, ter tudi nikakor nočemo v pridigi ničesar- družega poslušati, kakor samo besede o sveti veri. Vedi kaplan, da smo mi Jurjevčani imeli že dovolj- izvrstnih kaplanov, da pa se ti nikakor ne smeš ma- nje računati. Imeli smo gospode, kateri so bili mirni- ljubni, zato pa pri nas tudi zelo priljubljeni, n- spomin bode vedno pri nas ostal. Takim gospodom- smo se vsak čas hvaležne izkazali, drugi pa tega o- nas zahtevati ne smejo in tudi ne morejo. Zakaj ve- biš iz prižnice „Stajerčeve“ dopisnike izmed nas- župnišče? Bi te morda morali tam radi svojih razli- nih dopisov odpuščanja prositi? Kedaj pa bode- „lihpos“ in njegov oče prišla in preklicala vse la- katere sta nam ubogim kmetom že ponudila v svoji- umazanih predalih? Kolikokrat je že moral „Gospo- dar“ prositi odpuščanja, da ni šel kaše pihat, „Šta- jercu“ pa še to ni bilo nikdar potrebno, ker tudi n- nikdar kaj krivičnega pisal. Pusti kaplan našega- „Štajerca“ pri miru in tudi mi se ne bomo brigali- za tvojo osebo in mir bo vladal zepet v naši fan- Vedi kaplan, da nas nikdar ne bodeš odvrnil od „Šta- jerca“, ker ljubimo njegovo odkritosrčno, pošteno p- sanje bolj, kakor pa vse hujskajoče kaplane. Bosini- mi ti priporočamo konečno, naroči si „Stajerca“, k-

kakor vidimo, ga itak taho natanko in dobesedno prebiraš, da znaš skoraj vse njegove članke na pamet. „Štajerc“ je list, ki je izmed vseh listov gotovo najbolj vreden, da si ga naročiš! Ako opustiš le eden edini „mladeniški shod“, pa bodeš za prihranjen denar dobil toliko „Štajercev“, da jih bodeš lahko med nami farmani delil. Mi pa ti bodemo zato hvaležni! No, pa povej, ali niso govorili dopisniki in članek „Štajerca“ popolnoma resnice? Jurjevčani, berite „Štajerca“, ta vam kaže pravo pot.

Več naprednih fantov.

Iz gornjeradgonskega okraja. Zraven nekterih še manih možicelnov, ki hočejo spodbiti vrlega našega okrajnega načelnika gospoda Vračka, je tudi Boračovski Frlan. Tudi on bi si rad z veliko žlico nekaj nagrabil. Pa Frlanček, kaj se v to stvar mešaš. Le skrbi raji za se in svoje posestvo, gospodarstvo in za svojega — zeta! Tudi tebi niso po volji naše okrajne ceste? No, zakaj pa ti ne skrbiš bolj za svoje ceste? — Mi napredni možje se ne bodemo za vse nazadnjaške klerikalce več brigali, mi kličemo: Živel naš Vračko! On še naj bode nadalje naš načelnik!

Napredni kmet.

Brežke lilije. Obhajali smo praznik mučenika sv. Lovrenca, patrona naše mestne župnijske cerkve v Brežicah. Slovesnost bila je sijajna, strinjala se je v častno procesijo, katere so se seveda tudi vdeležile stare device Marijinega reda s svečami v papirnatih lilijah in s svetinjami, obešenimi na vratu. Kod voditeljica teh devic sukala se je neka Milka Flis, rejenka vmirovljenega železniškega čuvaja, noseča tudi bandero, kot znamenje teh starih devic. Častno in polagoma pomikala se je procesija dalje, dohiteč tako do prodajalne trgovca gosp. del Cot. Pred zaprto prodajalno viselo je vsakovrstnega blaga kupcem na ugled. Ravno ko se je bral sv. evangelij, vžgala je neka devica s prižgano svečo viseči ženski robec, kateri se je kaj kitro vnel in plamen je švignil tudi takoj po drugem razobešenem blagu. Ogenj vpepelil je dve dragoceni odeji, nekaj ducatov robcev in poškodoval tudi nekaj suknja. Ožgano blago imaš na ugled v prodajalci gosp. del Cot. Škoda ravno res ni velika, ker, ko se je ogenj vnetil, prihitela sta takoj iz bližini se nahajajoče davčno nadzornikove pisarne dva uradnika, katera sta s pomočjo nekterih fantov ogenj vkrotila. Tudi ces. kr. okrajni glavar gospod plem. Vistarini bil je navzoč, se je močno prestrašil, kajti plamen je švigal v njegovo pisarno. Kaj pa povedaš k temu Francka? Misliš, dragi bralec, da je nekaj konec? — Ne, Slovesno pomikala se je procesija dalje in tako prišle so tudi te stare device s svečami do hiše g. J. Klabutschar-ja — a glej čudo, zopet se je prikazal grozeči ogenj, kajti tudi tukaj je zastila neka devica s prižgano svečo okensko zagrijalo. Mati hišnega gospodarja, katera je bila ravno s sobi navzoča, prihitela je in strgala zagrinjalo z golimi rokami poteptala je z nogami in tako ogenj vgačala. Rešila je s tem činom svojega sina daljne nesreče, a sirotica ožgala si je roke. Tem bolj pa je tenica pomilovanja vredna, ker je v svoji visoki sta-

rosti. No, gosp. gvardijan frančiškanov, ravnatelj teh tercijalk in g. kaplanček, kdo bode povrnil škodo trgovcu in kdo plačal bolečine stare ženice?

Sovražnik brežiških lilij.

Iz Spodnje sv. Kungote. Gospod urednik! Sem že izdan! „Naš Dom“ je zvedel, da sem jaz zadnji sestavek iz Spod. sv. Kungote Vašemu vrlemu listu poslal. Seve, to pozvedovanje je bilo težko delo, katero zamore le bistra glava izvršiti. No, dopisunček „Naš Dom-a“, ali boljše „Naš grom-a“, jaz kar ne tajim, da sem jaz bil taisti, kateri je dregnil v sršenovo gnezdo in veseli me izvanredno, da se od jeze peniš. Ti pišeš, da se jaz poznam po moji pisavi, kakor ptič po perju. Vedi pa, da te tudi jaz poznam, kajti ti si tudi ptiček, kateri se lahko spozna, ker imaš precej — črno perje!

Achitsch.

Šmarjeta pri Telenbergu. Res je, kar piše „Mir“ iz dne 30. julija t. l., da je moral bivši organist po domače L. radi župnika in ključarja Plešarja opustiti vodstvo cerkvenega petja in orgljanja, in se obrniti nekam drugam, da si prisluži svoj kruh, ker je to službo izgubil. Delo je izvrševal pošteno kakih 30 let, in plačalo se mu je na leto samo 27 goldinarjev. Za zadnje leto mu je dal kot popotnico župnik Mažir 4 goldinarje kot „Abfertigung“! Toda ta mož jih ni bil potreben in jih tudi ni hotel prevzeti. Gorostasna laž pa je, kar piše „Mir“, sicer smo pa že itak vajeni na njegove laži, da je bivši organist po domače L. z nemškutarskim pevskim zborom sodeloval pri božjih službah. Proti temu lahko pričajo vsi farmani in tudi nekteri prejšnji župniki, da so se pele pri božjih službah samo le latinske in slovenske pesmi. Sploh pa nikakor ne bi bila tako grozna nesreča, ako bi se bile pele pred Bogom tudi nemške pesmi. Saj smo vsi ljudje otroci enega in istega Boga. Kdor laže je nepošten človek! Župnik Mažir je dobil novega organista, Govc ali kako se že piše ta mlada neustrašljiva moč za najboljše „narodno“ petje. Ta gospod je hotel tudi prevzeti v Št. Jurju in na Zelinjah orgljanje in petje, toda to se mu ni posrečilo. Moral jo je popihati. Nadalje piše tudi celovška klerikalna kljuka, da si ta „Veliki Nemec“ Klotzar v Ramoči vasi in še par drugih „dobrih kristjanov“ prizadevajo, mlade in navdarjene pevke od cerkvenega petja odgnati. Pač kako smešno! Te že same odhajajo in zapuščajo Govca. Ta neustrašljivi Govc je tudi v neki gostilni blizu Šmarjete govoril in kvasil, da je sam hudič nanosil pečovje ali kamenje za Šmarječane, ko so to vas zidali. (Glejte ga, kaj se je že naučil!) Ali to je pa on vendar pozabil, da še je sam hodil v tiste „hudičeve“ hiše kruha iskat in tudi je stanoval v njih. (O slaba moč!) Kakšen človek bi pa moral biti tisti Šmarječan p. d. L., da bi se ne poslovil in ne odstopil od takih gospodov, ki imajo tako lepi nauk? To je gotovo, če je hudič kamenje nanosil za Šmarješke hiše, so potem tisti tudi hudiči, kateri v njih stanujejo! Povemo vam, da se nič ne ustrašimo, če nam še „hudič“ kamenje nanosi, bomo še več hiš zidali, za neke klerikalčke pa — svinjak!

Napredni Šmarječani.

Zborovanje pri Sv. Lenartu pri Ormožu. Tudi nas ne pustijo ti dohtarji pri miru. Zadnje nedeljo so priredili pri nas shod, na katerem je dohtar in hofrat Ploj — milijoner je postal, kakor slišim pred kratkim ta gospod — več kakor celo uro pripovedal, da se za nas kmete nič zgodilo ni. Potem je nekaj kvasil posestnik Kolarič in za njim je govoril predsednik „Sloge“ in prebral nekaj stavkov, katere je potem sprejelo morda deset kmetov enoglasno kot — rezolucije! Dohtar Omulec je tudi po končanem zborovanju z navdušenimi besedami napil našemu župniku! Vidiš ga, vidiš, župnik pa dohtar! No, saj pa je imel tudi vzroka dovolj ta vrli dohtar, da je zahvalil župnika. Saj je župnik jako navdušeno vabil nas kmete k temu shodu. Zato pa seveda navdušena napitnica!

Razne stvari.

Živinorejci pozor. C. kr. namestništvo v Gradcu je pred kratkim poslalo na vse politične urade dopise, v katerih opozarja te urade, naj bi skrbeli za to, da bodejo ti zvedeli, da je postala živinska sol veliko cenejša. Med tem, ko je poprej 100 kil veljalo 10 K, dobi se sedaj 100 kil za 6 kron. Zato raj tudi mi opozarjamo živinorejce na to, ker smo prepričani, da bodejo za naprej jako koristno živinsko sol še v obilnejši meri rabili, kakor do sedaj.

Kako se zabrani plesnoba kruha? Ako se vzame kruh, še popolnoma vroč iz peči, naj se dene v vrečo (žakelj), v katerem še je ostalo nekoliko moke. Vreča se mora potem dobro zavezati in na kakem mrzlem, dobro prezračenem kraju obesiti. Tako shranjenega kruha se ne bode nikdar lotila plesnoba, sploh pa ostane tak kruh nad mesec dni poraben.

Podaljšanje vojaške službe. Vsi tisti, kateri služijo v tekočem letu zadnje, toraj tretje leto vojaščino, ne bodejo prišli septembra na dopust, temveč še le ob novem letu. To daljno službovanje je povzročilo žalostno razmerje na Ogerskem. Ogrri namreč niso nabrali dovolj rekrutov, stalna avstrijska vojska pa mora imeti vedno enako število, in radi tega se je morala služba podaljšati.

Prodajalci živine, pozor! Pred par meseci je prodal neki kmet svojega konja nekemu ogerskemu kupcu. Sedaj še le, ko je konj že v štrti ali peti roki, se je našel na njem neki pogrešek. Kmetu se je sedaj pisalo, da mora vzeti konja nazaj in plačati vse ogromne stroške, ali pa pustiti konja za jako malo svoto. Kdor proda kako živino na Ogersko ali pa na Hrvaško, naj ne prevzame nikake daljne odgovornosti za njo in naj si da to, da ni prevzel odgovornosti od kupca p i s m e n o potrditi.

Zunanje novice.

O novem papežu. Papež Pij X. se težko navaja na svoje novo dostojanstvo. Kot patrijarh je nosil doma navadno črno haljo ter pri pisanju v njo brisal pero. Črne pege se seveda niso poznale na črnem

suknu. Pa tudi sedaj, ko nosi belo haljo, se ne more odvaditi tega. Tako je imel papež te dni na rokav svoje bele halje črni madež od tinte ter je rekel obiskovalcem: „Vidite otroci, kako se človek teži navadi na papeževanje.“ Kakor se sliši, papež tu ne vidi rad, ako se mu poljubi nogo, temveč potegne pri obisku nogo pod haljo ali pa hitro vstane in pomoli roko v poljub.

Zločinstvo vojakov. V Pragi na Češkem je zadnje dni neki učitelj kot rezervist pri orožnih vajah. Njegova nevesta ga je prišla obiskat, toda učitelj ni imel časa, da bi jej šel na kolodvor nasproti. Ker sama ni vedela, kje je vojašnica njenega ženina, prosila je nekega vojaka, da bi ji pokazal pot. Tudi jo je takoj spremil v kasarno in jo odvedel v nek sobo, kjer je bilo več vojakov navzočih, med njimi tudi neki podčastnik. Vojaki so deklico takoj prijeli in jo onečastili, tako, da so jo morali po tem zločinu odpeljati v bolnišnico. Stroga preiskava se je uvedla radi tega zločina.

Gospodarske stvari.

Drevesni črv. Gosenica zavrtača ali drevesnega črva živi dve do tri leta v lesu debela in močnejših vej hruškovega, jabelčnega in orehovega pa tudi drugega listnatega drevja, kakor vrbovega, topolovega, lipovega, brestovega in hrastovega. Izmed sadnega drevja ima najrajši hruške. Svoji zelo krepkimi in trdimi grizali razgrize les, kateri ji služi v živež in izvrtja pri tem navzgor ob njene rove, ki so proti koncu žrtja časih tako široki, da lahko porineš prst vanje. Gosenica se ovača po nekem kislem žaganju, ki prihaja iz črnih, na drevesni skorji nahajajočih se lukenj in ki se vidijo dostikrat ob deblu na tleh. Ker razglodajo gosenice les, oslabijo s tem životno moč in trdnost drevesa, prav občutljivo in napravijo tem večjo škodo, čim več jih je v drevesu. Ta način življenja je donesle gosenicam tudi ime „drevesni črv.“ Dorasle so 8 do 9 cm. dolge, debele kakor mazinec, v obče umazane poltne barve in po hrbtu črešnjerjave. Zabubijo se gosenice ob vrodu svojega rova, kamor so prilezle nazaj ali pa v travi ali v zemlji blizu drevesa, v katerem so prebivale. Veliki in neokretni sivo barvani metulji iz teh gosenic se prikažejo meseca rožnika in malega srpana in odložijo svoja mnogoštevilna jajčeca pod luske na deblu ali v kaka druga skrivališča, kakor n. pr. na drevesne vezi in v goseničje pasti ali pa tudi v luknje drugih mrčesov. Kmalu izlezejo iz jajčec mlade rožnorudeče gosenice in se takoj zavrtače v skorjo in pod njo ležeči mehki les. Ker odlaga jako leni metulj najrajši svoja jajčeca na ono drevo, v katerem je kot gosenica živel, zato je kar naravno, da živi v takem drevesu več kakor sto drevesnih črvov, ki ga spravijo lahko ob vso moč in popolnoma uničijo. Tako drevje je treba v jeseni ali po zimi posekati, razklati in sežgati. V tem pogledu moramo na gori omenjeno gozdno drevje, ako se nahaja v obližju sadonosnikov, obračati posebno pozornost.

Kakor izkušnje učijo, napadajo ti škodljivci laže in najsi bolehačo drevje nego pa krepko in zdravo. Kdor svojemu drevju gnoji, pomore mu tudi v tem oziru. Drevesna skorja bodi gladka, kar dosežemo s snajenjem in vapnenim beležem ter zabranimo ob jednem odlaganje jajčic. Tudi metuljev ni težko poloviti ob času, ko letajo. Drevje, na katerem se kaže ova-joče žaganje, moramo časih osvoboditi gosenic z de-lejšo žico (drotom čvežnjem), ktero porinemo v nekoliko razširjeni rov in požeruha prebodemo; časih nam tudi posreči, da ga pritiramo iz rova. Kjer ni mogoče priti na ta način gosenicam do živega, priporočajo izvedenci žveplo, ki se ob vходу v rov kaže in odprtina potem zamaši. Mlado drevje, kte-rega se je močno lotil drevesni črv, je najbolje od-straniti in nadomestiti z drugim.

Pisma uredništva.

Naročnik od Negove. Dotično dobite pri W. Blanke, skarna v Ptuj. Cena je 40 vinarjev ter se tudi lahko pošlje markah.

Našim dopisnikom. Hvala za dopise, toda prositi mo-amo vse, kateri nas česar vprašajo, da priložijo dopisnico ali marko, ker nam drugače ni mogoče odgovoriti.

Jesensko gnojenje. Ker potrebujejo vsi travniki in vse njive v jako meri fosforjeve kisline in ker gnoj, kakor ga dobivamo iz hlevov, nem kompost in gnojšnica nimajo dovolj te kisline, radi tega se pri jesenskem gnojenju ne sme zamuditi, da se spravi potom umetnege gno-ja dovolj fosforove kisline na polja in travnike. In to se spravi naj-je in v najobilnejši meri z **garantirano čisto Thomasovo žlindrasto** (znamka zvezda). Z Thomasovo žlindrasto moko se ravno tako to in gotovo doseže zaželjeni uspeh, kakor s superfosfatom, povrh pa je mnogo ceneja. Najboljše je, ako se rabi v jeseni, ker je njen uspeh tem času najbolj trpežen. Thomasova žlindrasta moka se odlikuje tudi em, da ima v sebi jako mnogo vapnenih snovi in magnezije. Kakor smo od zanesljive strani, se lahko dobi ta moka v vsaki množini po lo nizki ceni iz fabrike v Berlinu. Mi opozarjamo naše bralce na do-ko oznanilo v današnjem listu.

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zeli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, na se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za varovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro mače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško mače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v rgi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Ber-alka. — Glej inserat.

Loterijske številke.

Trst, dne 22. avgusta: 48, 67, 83, 64, 74.
Gradec, dne 29. avgusta: 56, 83, 17, 28, 37.

Štajerska ROG AČKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria-velec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Delavci se sprejmejo.

Vsled povečanja fabrike za pohištvo iz trdega obokanega v Vrati pri Fiumi se sprejmejo delavci in sicer delavci, imajo obokati les (Bieger), potem delavci za pilenje lesa (apler), delavci za politiranje in delavci za privijanje (Schrau-). Ponudbe naj se pošljejo na ravnateljstvo fabrike za ištvo v Vrati pri Fiumi. (Möbelfabrik Vrata bei me.)

1028

Redka priložnost.

! **Pa** jako nizki ceni!

500 kosov samo 1 glđ. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 24 ur te-koča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, potem lepa verižica in vse kar je po-trebno za igro šah z navodilom vred, gotovo za najbolj zanimivo igro, ena modna kravata za go-spode z iglo vred, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim ka-menom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (bernšteinom), 1 eleg. broša za dame, 1 krasno tojletno zrcalo, 1 usnat mošnjček, 1 žep-ni nožič z pripravo, 1 par man-štetnih gumbov, 3 gumbi za sraj-co, vse iz duplezlata z patentira-nim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 75 orijentalnih bi-serov, jako lepi kinč za dame, bodisi rabljen okoli vrata, bodisi v laseh ali okoli roke, 1. jako koristna knjiga v kateri so zlo-žene pisma in še 300 drugih raz-ličnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 glđ. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej skozi Centralno skladišče Ch. Jungwirth, Krakau II. NB. Za neugajajoče se denar vrne. 994

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od sadilca kave in čaja, toraj s pol-nim jamstvom za pristno nepo-narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 ora-lov veliko posestvo se obdeluje najracionalnejše. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in zdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša 4³/₄, kg glđ. 6.65, fina 4³/₄, kg glđ. 5.90. Javabrazil-me-šanica 4³/₄, kg glđ. 5.40.

Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštne prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiiji **v Trstu** 926
via Rapicio štev. 7.

Brenceljnovo olje,

katero brani konje in živino proti opikanju brenceljnov (obadov) in muh prodaja drogerija magistra farmacije J. Fiedler, Celje, Bah-hofgasse št. 7. 1002

Oženjeni šafar,

kateri ima odraščene otroke in ka-teri je izvežban v živinoreji in v vinogradskem delu, dobi takoj stalno službo pri **Oskrbništvu grada „Vinarje“** pošta Konjice. 996

Učenec

za brivsko obrt (friser) se takoj sprejme. Vprašati je pri **Rihard Starkel**, brivec v Ptuj. 1012

Bukove drva

jako lepe in suhe dobe se in sicer meterski klatfer po 8 goldinarjev pri **Maksu Berlig**, trgovcu v Žita-lah (Schiltern). 1009

Vinograd

v Neubergeru pri Slovenski Bistrici katerega je prej Ursula Wilhelm imela se s kletjo vred, z velikimi sodi, s celo hišno upravo takoj po jako ugodnimi pogoji proda. Vprašati je pri **Antoniji Tabernig** v Slovenski Bistrici. 1006

Lepi bicikelj

amerikanskega sistema, popol-noma v dobrem stanu, se pod jako ugodnimi pogoji proda. Vprašati je ustmeno ali pismeno pri **Jožefu Glavnik**, Ptuj, Postgasse 6. 1031

Dva

kovaška učenca

se takoj sprejmeta v učenje pri **Maksu L. Koschier**, kovaški moj-ster v Laškem trgu (Tüffer). 1019

Dva

pekovska učenca

iz boljše hiše, se takoj sprejmeta v učenje. Eden naj bi imel že nekaj pekovskega znanja. Več pove **Karl Regula**, pekovski moj-ster v Celju. 1029

Majar

s tremi delavskimi močmi, se ta-koj sprejme v službo. Vešč mora biti nemškega in slovenskega je-zika. **Grad Imbolca, pošta Radna pri Sevnici, Lichtenwald.** 1027

Pekovski učenec

iz boljše hiše, se takoj sprejme pri **Jožefu Achleitner**, pekarija v Celju. 1023

Kupim več

vagonov jabolk

moštnih, potem kupujem hruške, češplje, orehe, laneno seme, suhe gobe, milišno štopo, smrekove storželne. Vse plačam po najvišji ceni in sicer takoj v gotovini. Pri ponudbah prosim poslati vzorec (mušter). **Franz Kupnik, Konjice.** — Sprejem tudi zveztega konjarja za lahko in težko vožnjo v letno službo. 1032

Učenec

vešč nemškega in slovenskega jezika, kateri je ljudsko in me-ščansko šolo z dobrim uspehom dovršil in kateri ima veselje do trgovine z mešanim blagom, se takoj sprejme (tudi s poznejšim vstopom) pri **Štefanu Brodar** v Ormožu. 1034

Za

jesensko gnojenje!

Thomasova žlindrasta moka (znamka zvezda)
je najboljša za
gnojiti. Ta moka ima v sebi največ za žito, deteljo in trav-
nike potrebne fosforove kisline in je jako po ceni. Jako
izvrstna je tudi ta snov za vsako gnojenje na travnikih
in pašnikih, v vrtih, za hmelj in v vinogradih.

Z Thomasovo žlindrasto moko (znamka zvezda) se
ravno tako hitro doseže izvrsten uspeh, kakor s super-
fosfatom, povrh tega je še boljša, ker trpi to gnojenje še
del časa in ker ima v sebi mnogo vapnenih snovi in
mnogo magnezije.

Za Thomasovo žlindrasto moko (znamka zvezda)
se jamči, da ima v sebi dovolj fosforove kisline in da ni
v njej nikake citronske kisline. Preprodajalci jo dobijo za
originalno tovarniško ceno.

Thomasova žlindrasta moka (znamka zvezda)
je vedno v vre-
čah (žaklijah), katere so plombirane in imajo gornjo zabi-
lježeno znamko.

Thomasove fosfatne fabrike

družba z omejeno zavezo **Berolin W.**

Posebno na to opozarjamo, da se vsem naročilem
brez vsake zamude ustreže. 1024

Štajersko
Ptuj
Štajersko

Nemški dijaški dom

v neposredni zvezi z deželno višjo gimnazijo. Sprejemajo se učenci v
osmih razredov.

Mesečno plačilo znaša samo 60 kron.

Nemški dekliški dom

Mestni zavod za izgojo in poduk deklet v starosti od 6 let naprej.
Moderno urejen. Poduk v predmetih ljudske in meščanske šole. Poduk
praktičnih domačih delih, kakor v kuhanju, šivanju, likanju i. t. d. Poduk
je razdeljen v dve šolski leti. Podučujejo se tudi tuji jeziki in godla.

➡ **Plačilo za hrano i. t. d. znaša na mesec samo
60 kron.**

Za daljno izobražbo je plačati vrh tega še majhen znesek.
Prospekti se pošljejo na zahtevanje takoj brezplačno.
Prošnje za sprejem je **najhitreje** poslati

Mestni urad v Ptuj.

1030

Veliki vinograd

z lepim in velikim sadunosnikom, 1 uro hoda od Maribora, v
jako lepi legi, se takoj proda. Celo posestvo meri 30 oralov in
sicer 14 oralov vinograda v najboljšem stanu (4 orali so nasa-
jeni z jako dobrimi ameriškimi trtami) 2 orala njive, $\frac{1}{2}$ orala
gozda, drugo so travniki, nasajeni z lepim rodovitnim sadnim
drevjem. Na posestvu stoji gospodarska enonadstropna hiša z
prešo in kletjo, potem druga hiša z prešo in 4 viničarske hiše.
Studenec ima izvrstno vodo. Celo posestvo je zjedinjeno v eno
skupino in se proda z prešno upravo za grozdje in sadje, s
sodi, s kuhinjsko upravo in s celim letošnjim branjem vred,
ker posestnik boleha, po jako nizki ceni. Več pove

1026 **Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru.**

Lepo posestvo

brez premakljivega blaga (sodnijsko cenjeno na 25.600 kron),
na katerem je krčma, dve hiši za najemnike in lepi kozolec,
se takoj radi starosti posestnika po jako nizki ceni proda. K
posestvu spada $5\frac{1}{2}$ oralov lepega gozda, kateri se lahko ta-
koj poseka in $5\frac{1}{2}$ oralov njiv in travnikov tik hiše. Poslopja
so zidana in z opeko (ciglom) pokrita ter je vse velbano. Izvir-
nica je kakih 50 korakov od hiše oddaljena. Približno 300 ko-
kov daleč proč teče potok. Posestvo leži v lepem spodnje-šta-
jerskem trgu, tik železnice. V trgu je okrajna sodnija in davčni
urad. Več pove posestnik, kojega naslov (adres) se izve pri
upravnistvu «Štajerca». 1025

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izka-
zalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano **praško
domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To
vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bo-
lečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali
4-60 9/2 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ugerske monarhije.
Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Strune za gosle, citre, tamburice

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najboljše
najfinejše blago po jako nizki ceni, priporočata

Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski trg
Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje, da
zabranijo pomote. 1021

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdbergstrasse 12

Velika že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlaticnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler

Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen . 140 „ — „

Ringschifchen za

krojače . . 180 „ — „

serva A 100 „ — „

serva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

serva C za krojače in čevljarje . . . 90 „ — „

linder Elastik za čevljarje 180 „ — „

ali (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po

pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 43. 786

Styria=
becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimunitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold. 831

Brata Slawitsch v Ptuj.

Prodajalec ali prodajalka

ki sta dobro izveščana za prodajo v mešani trgovini, se takoj sprejmeta v večjo trgovino te stroke.

Ponudbe naj se pošlejo pod **B. C. 1000 poste restante Cilli.** 1003

Razglas.

Na deželni sadje in vinorejski šoli v Mariboru se bode od 21. do 26. septembra tega leta poučevalo kako se najboljše porabi sadje in pa vrtno in druge koristne zelenjave. Teoretično in praktično se bode poučevalo, kako se sadje najbolj primerno zbira, kako se razdeli, razpošilja in pa shranjuje, sploh kako se mora s sadjem ravnati, da obstane. Razlagalo se bode tudi, kako se shranjuje zelenjava in sploh kako je ravnati z njo. Vsaki, kateri se hoče vdeležiti, se bode brezplačno v vseh teh važnih stvareh podučil. Sprejelo se bode 30 učencev. Poduk se bode vršil od 9 do pol 12 ure predpoldan in od 2 do 4 ure popoldan. 1022

Pravo domače platno

rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2½ metre dolga, velja 1 gld., oziroma 1 gld. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkaga domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 fl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno „strožoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florijanski trg.

Zahtevajte

brezplačen in frankovan moj cenik, kateri je jako bogato ilustriran (nad 600 slik). V ceniku so naznanjene cene mojih jako solidnih, izvrstnih in cenih ur, moje zlatnine in srebrnine in vse v godbeno stroko spadajoče blago.

Prva
fabrika za
ure

Brüx-u

Hanns Konrad

razpošiljatev ur, zlatnine in godbenega blaga

Brüx štev. 475 na Češkem.

Harmonika „Volksfreund“

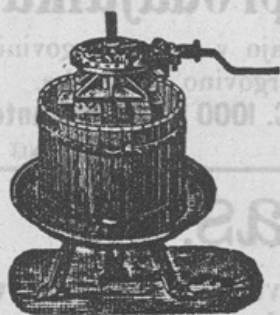
je prav pripravna za spremljanje vseh instrumentov na strune. S koncertno uglasbo gld. — 80, s tremolo-uglasbo gld. 1—, z oktavno uglasbo gld. 1-20, z oktavno uglasbo gld. 1-20, z oktavno uglasbo z 20 glasovi gld. 1-65.

Cene ročnih harmonik:

Št. 686/II 10 tipk, 2 registra z dvojnimi tonom, 48 glasov, velikost $33 \times 16 \frac{1}{2}$ cm, gld. 4-50; — št. 686/III 10 tipk, 3 registri na 3 kore, 70 glasov, velikost $33 \times 16 \frac{1}{2}$ cm, gld. 5-25; — št. 678 19 tipk, 2 registra z dvojnimi tonom, 100 glasov, velikost 30×18 cm, gld. 6-75; — št. 300 1/2 B 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 24×12 cm, gld. 3; — št. 656 1/2 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost $30 \frac{1}{2} \times 15 \frac{1}{2}$ cm, gld. 3-20; — št. 659 1/2 10 tipk, 2 registra, 48 glasov z dvojnimi glasom, velikost 31×15 cm, gld. 3-60; — št. 663 10 tipk, 2 registra, 48 glasov z dvojnimi glasom, 3 vrste, trompete, velikost $31 \times 15 \frac{1}{2}$ cm, gld. 4-25. 879-B

Moja firma je odlikovana z ces. kr. državnim orlom, ima zlate in srebrne razstavne kolajne in na tisoče pismenih pohvalnih pisem.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanino iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi hrizga,

brizgalnice (strealjke) za sadjino drevje z natanko namjereno petrolmešanico,

svetilnice na acetilen, da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mlne za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za zvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

zbivalnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

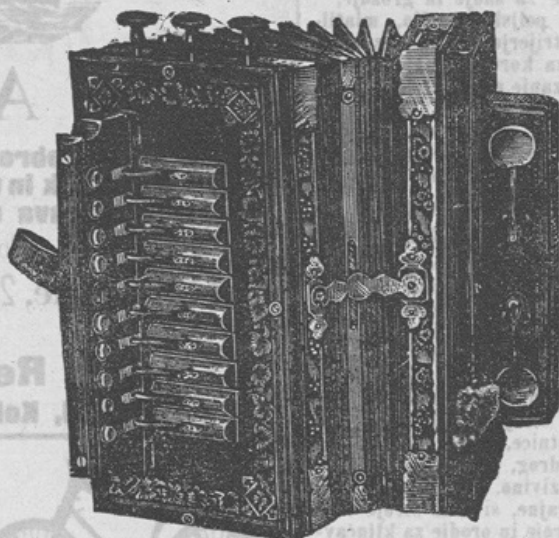
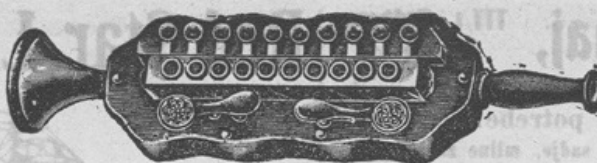
IG. HELLER, DUNAJ,

II., Praterstrasse 49.

768

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vsih jezikih.

Št. 366.

Novost! Trobilo-Akordeon

brez poznanja not zamore vsakdo pesmi, pskočnice, venčke i. t. d. igrati. Priporočamo društva, izlete in veselice. Ta instrument ima 10 tipk, 20 glasov, dve bas-zaklopnice in v en komad s poučnim navodilom vred sam 1 gld. 50 kr., tri komadi 4 gld.

Št. 109.

Akord-citre Autoharp

brez poznanja not in brez učitelja se lahko igra 21 strun, 3 manuale s 6-notnimi listi 4 gld. — Nemško-amerikanske akord-citre 5 gld. 50 kr.

Ustne harmonike

z enim zvončekom gld. 1-25, z dvema zvončema koma gld. 1-50.

Koncertna žvenkoča harmonika 60 kr.
Koncertna čudodelna piščalka 75 kr.,
planinsko-zvončna harmonika 70 kr.

Priporočam najboljši fabrikat ročnih harmonik colnine prosto, po sledečih najnižjih cenah z 1, 2 in 3 vrstami tipk, v veliki izbiri z različnimi tipkami in gumbi, pokrito in odprto klaviruro, kovinskimi zaklopnici za bas, dvojnimi mehovi z nikelnastimi gubami in napravo, ki varuje mehove gube. D-bijo se v različnih velikostih.

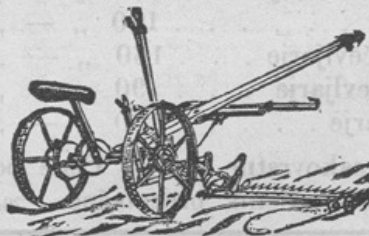
Za škropljenje v vinogradih, za pokončanje vseh škodljivcev na drevju, kakor tudi za pokončanje divjega ženofa, takozvanega hederiha in drugih škodljivcev je najbolj pripravno sredstvo **Ph. Mayfarth-a & Co. patentovana brizgalnica**

„SYPHONIA“

to je brizgalnica, katera sama deluje, bodisi, da je tako napravljena, da se mora voziti, ali pa tudi tako, da jo nese posamezen delavec na hrbtu. Toraj brez vsakega dela od strani delavca razškrpi ta brizgalnica tekočino po rastlinah. Takih brizgalnic je do sedaj že več tisoč v uporabi.

Najboljši stroji za sejati

so stroji **Ph. Mayfarth-a & Co. „Agricola“**. (Sistem na rivažnem kolesu.) Ti stroji so pripravljeni za vsakovrstno seme in vsako množino semen, in sicer ni treba posebej tem koles premeniti. Rabijo se lahko za brege in ravnine. Premakajo se jako lahko, trpijo jako dolgo. Cena jim je zelo nizka, radi tega se s pomočjo teh strojev prihrani mnogo dela, časa, denarja.

Najboljše stiskalnice (preše) za seno in slamo, ki se rabijo lahko prosto roko, stroje za turščico (kuruzo) lušiti, mlatilne stroje, vitalne stroje za čistiti, trieure, stroje za kositi, pluge, valarje, brane i. t. d. izdeluje kot specialitete po najnovejših in priznanih najboljših konstrukcijah.

PH. MAYFARTH & Co.

fabrika za poljedelske stroje, **Dunaj II, Taborstrasse 71.**

To podjetje je bilo odlikovano z več kakor 450 kolajnami (medaljami), med temi z zlatimi, srebrnimi in bronastimi. Obširni ceniki in mnogo pohvalnih pisem se pošilja zastonj. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljio.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

 Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Dobra priložnost za kupovanje.

Prodajam po čudovito nizki ceni vsakovrstno sukno (štof), zajg za hlače, sukno za gospe, kakor tudi kotone. Pri meni se dobi tudi vsakovrstno platno za rjuhe itd., platno za srajce, vse drobno blago in vsakovrstne pletenine.

Moje špecerijsko blago in moje moke (mele) so najboljše. — Znižal sem cene, da dam stem cenjenemu občinstvu priložnost za prepričanje, da se lahko izvrstno in jako trpežno blago kupi po nizki ceni le pri

Štefanu Brodar v Ormožu.

Štefan Brodar v Ormožu.

Ptujsko posojilno društvo (Vorschussverein)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

4%

in daje svojim družbenikom mejnična posojila po

5 1/2%

na leto.

1036

Nobena sleparlja!

Redka priložnost!

1 par močnih čevljev

(štifletnov) za moške ali ženske, izvrstno blago, jako trpežnih, se dobi v vsaki velikosti za samo 3 gld. 50 kr. Pri pismeni naročitvi je treba samo poslati dolgost v centimetrih, katera naj se zmeri po podplatih.

1033

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Paris 1900.

GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Vinski sodi

kateri držijo 650 do 700 litrov, z železnimi obroči, se radi preselitve **prodajo**. Sodi so popolnoma čisti, ker se je iz njih stočilo šele pred kratkim vino.

Cena je za vsak sod 12 goldinarjev.

Razpošiljajo se na vsako železnično postajo.

J. Kreinigg

998

trgovec v Žalcu (Sachsenfeld).

Tovarna za poljedelske stroje

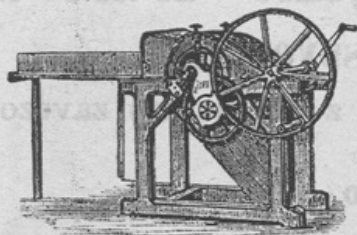
C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane 949

vitále (Göpel) mlatilnice

z najnovjšimi podlagami
(lagerji), lahko tekoče

Dalje **stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.**

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastonj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Vsak kdor ima prašiče,

naj da zdravemu prašiču vsak teden eno polno žlico med krmo:

Kranjske redilne moke za prašiče

doktorja pl. Trnkóczy-ja krmilno in hranilno sredstvo
zboljšuje, pomnožuje: meso! mast! rejo! zdravje!

Dobiva se 1 zavojček za 50 vinarjev pr: trgovci ali pa 5 zavojčkov poštne prosto z vsêeto zavojnino za 3 krone proti povzetju

v tovarniški zalogi lekarne Trnkóczy, Ljubljana.

Na stotine zahvalnic, tudi uradno pove jeni o dobrih uspehih pri zdravih in bolnih prašičih prihaja vsak dan. Iste so vsakemu na razpolago in se na zahtevanje pošiljajo poštne prosto.

Uradno poverilô.

Predloženi prepis se popolnoma strinja p sanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarjev pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od jednega mojih ljudi za poskušnjo 1 zavojček redilnega praška (moke) za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požero, tako da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bošem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto 5 zavojev redilnega praška (moke) za prašiče. Belišće, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

691

Josip Englisch, železniški nadziratelj.

Oblastveno

potrjeni civilni zemljemerec

Karl Hantich

državno izprašani nadlogar v Mariboru
se priporoča

v zanesljivo izvršitev vseh v geometrično stroko spadajočih del, kakor: razdelitve posestev, določila mej in niveliranje. Izvršuje tudi vse v gozdarsko stroko spadajoče uredbe, preračuni dohodke, opravlja revizije in to vse proti malemu plačilu.

977

Razglas.

Drugo šolsko leto deželne pripravnice za učiteljice, katero je dovolila visoka štajerska deželna zbornica s sklepom z dne 18. aprila 1903 in kjer se podučuje v nemškem jeziku, se začne dne 19. septembra. t. l.

Javiti se je treba dne 16. septembra od 9. do 12. ure predpoldan ali pa od 3. do 6. ure popoldan pri ravnateljstvu v Mariboru, Tapeinerplatz 1.

Učenke, katere so ta zavod že poprej obiskovale, morajo prinesiti s seboj zadnje semestralno spričevalo. Vse tiste pa, katere hočejo vstopiti na novo v ta zavod, morajo prinesiti s seboj 1. krstni ali rojstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. zdravniško spričevalo (uradnega zdravnika), s katerim se dokaže od postave zahtevana telesna sposobnost, 4. v slučaju, ako ne bi prišla nova učenka iz kakega učnega zavoda, mora doprinesiti tudi нравnostno spričevalo (Sittenzeugniss). Ravno tako se morajo tudi predložiti lepopisne vaje in vaje v risanju ter v ročnih delih. Prosilke morajo biti stare 15 let ali pa morajo imeti od deželnega šolskega sveta dovoljenje, da vstopijo pred tem letom v 1. razred tega zavoda. Popusti pa se k večjemu samo 6 mesecev.

Da je prosilka dosegla zahtevano znanje, mora dokazati v strogi sprejemni skušnji, katera se vrši dne 17. in 18. septembra. Skušnja obsega sledeče predmete: veronauk, učni nemški jezik, prirodoslovje, računstvo, geometrično oblikoslovje, lepopisje, risanje in ženska ročna dela. Tudi se jemlje v poštev, ali je prosilka muzikalična in ako je sploh glede posluha in ritmičnega čuta sposobna za godbeni poduk. Ako ste prestale dve prosilki sprejemno skušnjo z istim uspehom, potem odloči glede sprejema določena, od postave zastevana starost. Za vpisnino se mora plačati 10 kron. Šolnina (Schulgeld), katera se mora plačati naprej, znesse na mesec 10 kron.

Prošnje za zmanjšanje ali popust šolnine se morajo vposlati na štajerski deželni odbor in se morajo oddati do 28. septembra pri ravnateljstvu. Učenka, katera se hoče vdeležiti poduka v francoskem ali pa slovenskem jeziku, mora to pri vstopu javiti.

1015

Gradec dne 6. avgusta 1903.

Štajerski deželni odbor.

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, braniti spodnještaj. kmete pred iskoriščenjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglašene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste. kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska že v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal tednik.

Upravništvo in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

C. kr. prlv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najzibornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloge je jako velika.

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo.

984

Hranilnica (šparkasa) mestne občine v Brežicah

ima pisarno v svoji lastni hiši št. 27 ter uraduje vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne.

Vloge se polmesečno po štiri od sto obrestujejo, nevzdignjene obresti se vsacega pol leta h kapitalu pripišejo in trpi rentni davek od teh obresti hranilnica sama.

Posojila se oddajajo na zemljišča (nekretnine) po 5%, na menice in proti zalogam državnih zadolžnič in drugih listin vrednosti pa po 6%.

Koncem leta 1902 je bilo stanje vlog: K 740158.42 in rezervnega zaklada K 74029.96.

925

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9,316.935.83

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1902 z obrestmi vred 3,169.459.11

Od tega je odračuniti: K 12,486.394.99

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile K 2,677.843.72

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 9,808.551.21

Hipotekarna posojila K 6,085.868.31

Mejnično stanje 78.029.14

Posojila na vrednostne efekte 20.601.83

Efektini zaklad 2,919.611.—

Posestva 184.000.—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi 300.000.—

Vloge pri kreditnih podjetjih 107.201.99

Stanje blagajne (kase) 40.823.46

Glavni rezervni zaklad 553.574.22

Posebni rezervni zaklad za kurzne difference 298.150.69

Zaklad za penzije 31.227.62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejemajo.

